

Procesuiranje ratnih zločina tijekom 2016. i u prvoj polovici 2017. godine

Uvod

Tijekom 2016. godine specijalizirana državna odvjetništva za postupanje u predmetima ratnih zločina, i to Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu, podigla su optužnice protiv 84 okrivljenika zbog kaznenih djela ratnih zločina.

U istom razdoblju, nadležni županijski sudovi donijeli su presude u odnosu na 21 okrivljenika, od čega je 13 okrivljenika proglašeno krivima i osuđeno, a 8 ih je oslobođeno od optužbe dok su ostali postupci u tijeku. Protiv presuda kojima su okrivljenici oslobođeni optužbe, podnesene su žalbe. Tijekom 2016. godine, zbog ratnih zločina nadležna županijska državna odvjetništva pokrenula su istrage protiv 29 osoba.

U veljači i travnju 2017. godine u Zagrebu, Republika Hrvatska i Budvi, Republika Crna Gora, održani su sastanci o jačanju regionalne suradnje u procesuiranju ratnih zločina i potrazi za nestalim osobama s glavnim tužiteljima tužiteljskih ureda Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske i Republike Crne Gore koji također procesuiraju ratne zločine, a na kojima je sudjelovao i Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske Dinko Cvitan, a sastanku su nazočili i predstavnici tijela za nestale osobe, sve u cilju učinkovitije suradnje između tužiteljstava navedenih zemalja u procesuiranju ratnih zločina te daljnjeg osnaživanja kapaciteta potraga za osobama koje su nestale tijekom ratnih sukoba.

U vremenu od 4. do 6. rujna 2016. održana je i 10. Regionalna konferencija državnih odvjetnika na temu suradnje u progonu počinitelja ratnih zločina na Brijunima. Na konferenciji su sudionici posebno naglasili da je u pogledu suradnje u radu na predmetima ratnih zločina nužno usvajanje jednakih pravnih standarda radi ujednačavanja postupanja pogotovo u predmetima kad se postupci vode zbog kaznenih djela ratnih zločina počinjenih u drugim državama.

S obzirom na značajan protek vremena od počinjenja ratnih zločina, dokazivanje je u ovim predmetima otežano.

Zbog toga nadležna državna odvjetništva u Republici Hrvatskoj od svih imatelja arhiva traže dokumentaciju i informacije koji bi bili od koristi za dokazivanje pojedinih kaznenih djela ratnih zločina. Tako se i od tužiteljskih ureda s kojima su zaključeni posebni sporazumi za ratne zločine¹ traže podaci i informacije koji bi pomogli otkrivanju i procesuiranju počinitelja ovih najtežih kaznenih djela, budući da se na području tih država nalaze pojedini počinitelji, svjedoci i dokazi.

---

¹Sporazum o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida s Tužilaštvom za ratne zločine Republike Srbije od 13. listopada 2006.; Sporazum o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida s Vrhovnim državnim tužilaštvom Crne Gore od 28. srpnja 2006. te Protokol između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida od 3. lipnja 2013.

Tako je, s ciljem uspješnijeg procesuiranja predmeta ratnih zločina, osobito onih u kojima počinitelji još nisu otkriveni niti procesuirani, u Uredu tužiteljstva Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju u Den Haag-u (dalje u tekstu: MKSJ) već osmu godinu zaredom u tijeku projekt pod nazivom "Časnici za vezu". U tom projektu predstavnik državnog odvjetništva u Uredu tužiteljstva MKSJ u Den Haag-u, iz Baze podataka MKSJ, koja sadrži veliku količinu podatka i informacija, odabire podatke korisne za rad na predmetima ratnih zločina. Kako MKSJ uskoro okončava svoj rad, to je 12. rujna 2014. s Uredom tužitelja mehanizma za međunarodne kaznene sudove² (dalje u tekstu: MICT), zaključen Memorandum o suglasnosti između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i MICT-a, s obzirom da prikupljeni podaci i informacije od MKSJ prelaze MICT-u. Memorandum, između ostalog, omogućuje da Ured tužiteljstva MICT-a pruža informacije, materijale i druge oblike pomoći koje državno odvjetništvo zatraži za potrebe istraga ili sudskih postupaka u vezi teških kršenja međunarodnog ratnog i humanitarnog prava.

Podaci i dokazi iz svih predmeta ratnih zločina kao i podaci prikupljeni od MKSJ te svih drugih posjednika arhiva, pohranjeni su u Bazi podataka ratnih zločina državnog odvjetništva koju u svom radu na ovim predmetima koriste županijska državna odvjetništva. Baza podataka ratnih zločina državnog odvjetništva u elektroničkom obliku sadrži sve podatke i dokaze koji su zbog ovih kaznenih djela prikupljeni od 1991. godine i nadalje te se novi podaci i dalje svakodnevno unose. Pri tome se ne radi samo o ratnim zločinima koji su počinjeni na području Republike Hrvatske, već i o svim ratnim zločinima u kojima su žrtve hrvatski državljani, a počinjeni su na području drugih država. To su, primjerice, podaci iz predmeta u kojem je podignuta optužnica po zapovjednoj odgovornosti protiv zapovjednika logora na području Republike Srbije u koje su odvođeni hrvatski državljani, gdje su potom zlostavljani, a neki i ubijeni. Baza podataka ratnih zločina državnog odvjetništva dostupna je i tijelima otkrivanja te se i ta tijela u svom radu na ovim predmetima koriste podacima i dokazima iz Baze podataka ratnih zločina državnog odvjetništva.

Brojni su upiti i interes javnosti za uvid u Bazu podataka državnog odvjetništva, međutim, kao što smo i ranije napominjali, takav uvid trenutno nije moguć zbog zakonskih ograničenja koja se odnose na različite stadije postupaka zbog kojih mnoštvo podataka u Bazi sadrži klasificirane podatke te u njih javni uvid nije dozvoljen.

Podaci o procesuiranju na dan 30. lipnja 2017.

Kao što smo i do sada objavljivali, postupci zbog kaznenih djela ratnih zločina u Republici Hrvatskoj vode se još od 1991. godine. Podaci na dan 30. lipnja 2017. pokazuju da su zbog ratnih zločina bili pokrenuti kazneni postupci protiv 3556 osoba. Pojedini postupci su, nakon provedene istrage, prekinuti uglavnom zbog nedostupnosti okrivljenika, dok je u odnosu na dio osoba, postupak obustavljen jer je utvrđeno da se ne bi radilo o kaznenom djelu ratnog zločina ili tijekom istrage nije bilo moguće pribaviti dostatnu količinu dokaza da je pojedini okrivljenik počinio određeno kazneno djelo ratnog zločina. Tako je na označeni

---

²Rezolucijom 1966 Vijeća sigurnosti UN-a 22. prosinca 2010. osnovan je Mehanizam za međunarodne kaznene sudove koji nastavlja materijalnu, teritorijalnu, vremensku i personalnu važnost MKSJ.

datum, a počevši od 1991. godine, istraga vođena protiv 47 okrivljenika, a protiv 1349 okrivljenika istraga je obustavljena. Protiv 2066 okrivljenika pred nadležnim sudovima podignute su optužnice, od čega je 608 okrivljenika proglašeno krivima i osuđeno, a protiv 630 okrivljenika prvostupanjski su postupci još u tijeku.

DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE	Pregled podnijetih istražnih zahtjeva, optuženih i osuđenih za ratne zločine na dan 30. 6. 2017.							
	Pokrenut kazneni postupak	Istraga u tijeku	Prekid istrage	Obustava istrage	Optuženo	Osoba bez presude	Osuđeno	Oslobođeno, obustave, prekvalifikacija
Bjelovar	498	0	12	217	269	0	10	259
Dubrovnik	183	0	0	178	5	0	3	2
Karlovac	172	0	18	70	84	0	67	17
Osijek	917	9	13	369	526	207	112	207
Rijeka	130	10	3	25	92	35	39	18
Sisak	296	0	1	132	163	0	50	113
Slavonski Brod	152	0	0	107	45	0	35	10
Split	312	7	22	18	265	156	83	26
Šibenik	125	1	3	67	54	0	42	12
Varaždin	1	0	0	0	1	0	0	1
Vukovar	225	0	20	39	166	0	73	93
Zadar	222	5	0	109	108	3	72	33
Zagreb	323	15	2	18	288	229	22	37
UKUPNO	3556	47	94	1349	2066	630	608	828

Naglašavamo kako su ovim podacima obuhvaćeni okrivljenici - pripadnici svih oružanih postrojbi koji su počinili ratne zločine, kako onih bivše JNA i pridruženih joj teritorijalnih postrojbi i drugih paravojnih postrojbi pobunjenog srpskog stanovništva, tako i onih koje su počinili pripadnici hrvatskih oružanih snaga, i po pojedinačnoj i po zapovjednog odgovornosti.

Pojedini zločini procesuirani tijekom navedenog razdoblja

Istrage u tijeku:

Ratni zločin u Kostrićima, Majuru i Panjanima

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu pokrenulo je 17. ožujka 2016. istragu protiv I. okr. M.T., II. okr. S.Dž., III. okr. D.A., IV. okr. N.B., V. okr. M.M., VI. okr. V.G., VII. okr. V.B., VIII. okr. D.P., IX. okr. Ž.P. i X. okr. Z.M. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je navedena istraga u tijeku.

Naime, postoji osnovana sumnja da su prvo do deveto okrivljenici 15. studenog 1991. u Kostrićima, općina Majur, za vrijeme trajanja oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne i JNA i srpskih paravojnih formacija s druge strane, po zapovjedi zapovjednika Jedinice milicije za posebne namjene Kalina iz Komogovine, tzv. "Šarenih" sad pokojnog S.B., u namjeri da usmrte preostalo civilno stanovništvo navedenog sela, nakon što ih je kao najekstremnije okupio njegov pomoćnik, sad pokojni M.Z., kao pripadnici Jedinice milicije za posebne namjene pri vojsci tzv. "SAO Krajine", zajedno sa sad šestoricom pokojnih pripadnika iste jedinice, vođeni od strane sad pokojnog G.M., ušli u selo Kostriće te

iz svog osobnog naoružanja otvorili vatru i pucali po civilima. Tako su usmrtili 15 stanovnika tog sela i to: P.B., J.B., M.J., M.K., A.K., J.K., P.B., M.B., K.B., M.J., F.K., M.K. te V.J. i njeno dvoje djece T.J. i D.J., nakon čega su s ciljem prikrivanja zločina zapalili gotovo sve kuće u selu. Također, X. okr. se tereti da je polovicom mjeseca studenog 1991. godine, u mjestu Majur, nakon prethodnog pucanja na civile, kad se Z.J. koji se prethodno sa suprugom i djecom skrivao u Kostrićima i jedini od njih preživio pokolj, potom predao pripadnicima Jedinice milicije za posebne namjene Kalina iz Komogovine, tzv. „Šarenima“, u mjestu Panjani, zajedno s još najmanje dvojicom, za sada neutvrđenih pripadnika iste jedinice, vezanog ga smjestili u osobno vozilo te odvezli do njegove obiteljske kuće u Majuru, po ulasku u kuću zatražili da im pokaže gdje se nalazi navodno skriveno oružje, za koje vrijeme su ga fizički zlostavljali i razbijali stvari po kući, nakon čega su ga ponovno ukrcali u vozilo i odvezli u pravcu raskrižja Kostajnica-Panjani i potom na neutvrđeni način lišili života.

Zločin u „Stanici javne bezbednosti“ u Korenici

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci 21. prosinca 2016. pokrenulo je istragu protiv U.P. po zapovjednoj odgovornosti zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. vezi s člankom 28. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je navedena istraga u tijeku.

Naime, postoji osnovana sumnja da je, od ljeta 1991. do veljače 1992. godine, u Korenici za vrijeme oružanog sukoba oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne strane i tzv. „JNA“ te srpskih paravojnih postrojbi s druge strane, nakon što je na području okupiranog dijela Korenice i okolnih mjesta uspostavljena civilna i vojna vlast tzv. „SAO Krajine“, u svojstvu načelnika Stanice javne bezbednosti Korenica u sastavu MUP-a tzv. „Krajine“, SUP-a Knin, odgovoran za događaje i postupanje svojih podčinjenih pripadnika milicije u toj stanici kao i za primjenu ratnog i humanitarnog prava, znao da pripadnici njegovih postrojbi milicije dovode i protuzakonito smještaju i zatvaraju civilno stanovništvo u zatvor u podrumskim prostorijama Stanice milicije u Korenici. Tako je znao i da je 30. rujna 1991. protuzakonito doveden i zadržan G.D., koji je u tom zatvoru, od neutvrđenih osoba iz sastava milicije te stanice, pretučen te je od fizičkog zlostavljanja i nanijetih mu ozljeda istog dana u zatvoru u podrumu zgrade i preminuo, a nije poduzeo ništa da takvo postupanje pripadnika milicije u Stanici javne bezbednosti Korenica spriječi i suzbije, niti je poduzeo radnje radi otkrivanja i kažnjavanja počinitelja fizičkog zlostavljanja i ubojstva zatočenog G.D.

Zločini na području Široke Kule i Ličkog Osika i okolnih mjesta

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci pokrenulo je 28. prosinca 2016. istragu protiv I. okr. M.M., II. okr. R.N., III. okr. Č.B., IV. okr. N.Z., V. okr. B.T., VI. okr. M.U., VII. okr. D.V. te VIII. okr. M.K. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je istraga u tijeku.

Naime, postoji osnovana sumnja da su okrivljenici od 13. do 17. listopada 1991. na području Ličkog Osika, Široke Kule i okolice, protivno međunarodnim i humanitarnim propisima o zaštiti civila, I. okr. kao zapovjednik teritorijalne obrane „Teslingrad“, II. okr.

kao zapovjednik tzv. Odjeljenja milicije „Teslingrad“, III. okr. kao njegov zamjenik i ujedno zapovjednik specijalne jedinice tzv. „Odjeljenja milicije Teslingrad“, a IV. do VIII. okr. kao pripadnici teritorijalne obrane „Teslingrad“ i Odjeljenja milicije „Teslingrad“, te I. do III. okr. kao zapovjednici, iako su znali da pripadnici njihovih postrojbi ubijaju preostalo civilno stanovništvo hrvatske nacionalnosti nisu ništa poduzeli da takvo nedopušteno postupanje spriječe i suzbiju, a počinitelji ubojstava civilnog stanovništva otkriju i kazne. Tako je 13. listopada 1991. u Širokoj Kuli, na broju 22, u gospodarskoj zgradi iz vatrenog oružja ubijeno osmero civila, među kojima i jedno dijete. Istog dana IV. okr. je hicima iz vatrenog oružja usmrtio M.O. staru 79 godina da bi potom njezino tijelo, uz pomoć danas pokojnog M.S., bacio u jamu „Snježnica“. Nadalje, u vremenu između 13. i 17. listopada 1991., VI. okr. je hicima iz vatrenog oružja usmrtio dvoje civila, a VII. okr. i VIII. okr. usmrtili stariju žensku osobu, potom 16. listopada 1991. u mjestu Bukovac Perušićki, u zaseocima Vučići i Radići, ubili ukupno šestero civila, dok je na putu između ta dva zaseoka ubijen još jedan muškarac, te istog dana IV. okr. i V. okr. ubili bračni par čija tijela su potom s kućom zapalili.

Ratni zločin u logoru Gabela kod Čapljine

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku donijelo je 23. svibnja 2016. rješenje o provođenju istrage protiv B.P. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. istog Zakona, po zapovjednoj odgovornosti pa i u vezi s člankom 28. istog Zakona te je istraga u tijeku.

Postupak u ovom kaznenom predmetu iniciran je na temelju podataka i informacija koji su dostavljeni sukladno odredbama Protokola između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, zaključenog 3. lipnja 2013. Naime, ratni zločin dogodio se na području Bosne i Hercegovine i na štetu državljana Bosne i Hercegovine, ali je utvrđeno kako bi se mogući počinitelj nalazio na području Republike Hrvatske te ne može biti izručen Bosni i Hercegovini.

Utvrđeno je da postoji osnovana sumnja da je okrivljenik od 8. lipnja do 22. prosinca 1993. u logoru u Gabeli kod Čapljine, za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini te oružanog sukoba između Hrvatskog vijeća obrane (HVO) i Armije Republike Bosne i Hercegovine (Armije BiH), kao zapovjednik logora HVO-a u kojem su bili zatočeni uhićeni i zarobljeni civili i pripadnici HVO-a Bošnjaci te zarobljeni pripadnici Armije BiH koje su zarobili pripadnici HVO-a, iako je kao zapovjednik logora bio odgovoran za osiguranje prostora logora i za poštivanje te primjenu ratnog i humanitarnog prava o sigurnosti i zaštiti civila i ratnih zarobljenika postupao suprotno protivno pravilima međunarodnog običajnog ratnog i humanitarnog prava. Tako je osobno sudjelovao u nanošenju teških tjelesnih ozljeda, psihičkom i fizičkom zlostavljanju zarobljenih civila i ratnih zarobljenika i jednog usmrtio te poticao ispitivače SIS-a, HVO-a i sebi podčinjene čuvaru logora na takve radnje prema zatočenicima. Nadalje, postoji osnovana sumnja da je, iako je znao da njemu podčinjene osobe neometano ulaze u logor te zarobljene civile Bošnjake, zarobljene pripadnike HVO-a Bošnjake i pripadnike Armije BiH, zlostavljaju prilikom ispitivanja, premlaćuju i muče, a

sedmoricu od njih su i ubili, nije poduzeo nužne mjere i aktivnosti da se počinitelji zlostavljanja i ubojstva kazne i da se takve radnje spriječe. Tereti ga se i da je u nakani skrivanja njihovog zlostavljanja pretučene zarobljenike zajedno sa svojim zamjenikom sakrivao od predstavnika Međunarodnog Crvenog križa.

Ratni zločin počinjen silovanjem u selu Skakavac pokraj Karlovca

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci 11. svibnja 2016. donijelo je rješenje o provođenju istrage protiv M.K. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je istraga u tijeku.

Naime, postoji osnovana sumnja da je okrivljenik u mjesecu listopadu 1993. godine, na području Karlovca, u selu Skakavac, za vrijeme oružane agresije tzv. „JNA“ i paravojnih postrojbi tzv. „SAO Krajine“ na Republiku Hrvatsku te okupacije hrvatskog teritorija na širem području Karlovca, kao pripadnik paravojne postrojbe Teritorijalne obrane „Vojnić“ i pripadnik tzv. milicije „SAO Krajine“ naoružan automatskom puškom, zajedno s još dva nepoznata pripadnika „milicije“ došao kod kućnog broja 14. Tamo je, u nakani ponižavanja, nasilnog vršenja spolnog čina i otimanja imovine, najprije prijeteći od jedne ženske osobe zatražio novac, pri čemu su sva trojica porazbacala stvari po kući, nakon čega je ušao u spavaću sobu u kojoj je na krevetu zajedno sa sedmogodišnjim sinom i trogodišnjom kćerkom spavala druga ženska osoba, te ne našavši novca, ovu napao držeći joj čvrsto ruke i prijeteći joj naredio da se skine, što je ova u strahu za svoju djecu i prestrašena njegovim postupanjem i prisutnošću još dvije nepoznate naoružane muške osobe, učinila, a potom ju gurnuo na krevet, legao na nju i fizički je sputavajući silovao pred sedmogodišnjim sinom koji se probudio i plakao. Nakon toga je, pronašao i otuđio 2.000,00 tadašnjih njemačkih maraka te s dvojicom nepoznatih naoružanih muškaraca napustio kuću.

Ratni zločin počinjen napadom na grad Šibenik

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu 17. ožujka 2016. pokrenulo je istragu protiv S.R., Č.B. i Z.M. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je istraga u tijeku.

Naime, postoji osnovana sumnja da je S.R. od 16. rujna 1991. do 18. rujna 1991. u Šibeniku, za vrijeme oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i tzv. JNA i naoružanih agresorskih srpskih paravojnih postrojbi protuustavne tvorevine SAO Krajina i Republike Srpske Krajine, tijekom združenog napada tih postrojbi na grad Šibenik tenkovskim, oklopnim i topovskim jedinicama u sastavu 9. kninskog korpusa i zrakoplovstva JNA, kao zapovjednik 20. Graničnog mornaričkog divizona u sastavu 8. Vojnopomorskog sektora tzv. JNA postupao protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, zapovjedi svim svojim podčinjenima napade. Tako je zapovjedniku patrolnog čamca PČ-172 "P." III. okr. Z.M. te zapovjedniku patrolnog čamca PČ-180 "C." II. okr. Č.B., naredio da izvrše napad na grad Šibenik, bez izbora ciljeva, paljbom iz svog raspoloživog oružja po civilnim objektima i civilima, s ciljem njihova zastrašivanja i uništenja njihove imovine i zauzimanja grada, koju zapovijed su oni prenijeli članovima posade, i osobno to zapovjedio

posadi patrolnog čamca PČ 173 "K." na kojem se nalazio, tako da su ovi s čamca otvorili topničku vatru iz topova i teških strojnica, pucajući na civilne objekte, uslijed čega je došlo do ugrožavanja života građana i do velikih materijalnih oštećenja stambenih i gospodarskih objekata.

Podignute optužnice

Ratni zločini u zatvoru u Vojniću

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci podiglo je 13. rujna 2016. optužnicu protiv I. okr. D.B., II. okr. M.K., III. okr. Ž.K. i IV. okr. M.D. zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. istog Zakona počinjenog po zapovjednoj odgovornosti pa i u vezi s člankom 28. istog Zakona.

Okrivljenike se tereti da su od 22. rujna 1991. do 1. travnja 1994. u Vojniću, za vrijeme oružanog sukoba između snaga hrvatske vojske i policije s paravojsnim postrojbama pobunjenih Srba i postrojbama tzv. JNA, I. okr. kao upravitelj zatvora u Vojniću (od 22. rujna 1991. do 22. travnja 1992.), IV. okr. od 22. rujna 1991. pa do 23. travnja 1992. kao čuvar, a zatim do 1. travnja 1994. kao upravitelj u tom zatvoru, te II. okr. i III. okr. kao čuvari u tom zatvoru, svi zaduženi i odgovorni za primjenu odredbi međunarodnog ratnog prava o zaštiti civila i ratnih zarobljenika kao i za osiguranje reda i zakonitosti u postupanju prema zatvorenicima te za osiguranje osnovnih životnih uvjeta u zatvoru, postupali protivno pravilima međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, iako svjesni da se zatočeni civili i ratni zarobljenici drže u nehumanim uvjetima i izgladnjuju, da čuvari podčinjeni I. okr. i IV. okr., među kojima su bili II. okr. i III. okr., na razne načine psihički i fizički zlostavljaju, muče i kažnjavaju zatvorenike, tjeraju ih da pjevaju četničke pjesme, psuju Papu, tuku ih pendrecima, što je kod nekih uzrokovalo trajne fizičke i psihičke posljedice, I. okr. i III. okr. nisu poduzeli ništa da takvo nezakonito postupanje spriječe, suzbiju, a počinitelji kazne. Tereti ih se da su sve to dopustili, pri čemu su i osobno sudjelovali u tome, svi zajedno pristajući na posljedice, uslijed kojih je u tom vremenu u zatvoru preminulo četvero zatvorenika, dok je dvadeset i osam civila te šest ratnih zarobljenika fizički i psihički zlostavljano.

Ratni zločini u Slunju i okolici

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci podiglo je 27. svibnja 2016. optužnicu protiv S.K. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i to po zapovjednoj odgovornosti, pa i u vezi s člankom 28. istog Zakona.

Okrivljenika se tereti da je od 25. rujna 1991. do 11. ožujka 1992. na širem području općine Slunj, za vrijeme oružanog sukoba i agresije na Republiku Hrvatsku, kao zapovjednik odreda teritorijalne obrane "Krstinja", te stoga odgovoran za primjenu međunarodnog prava o sigurnosti i zaštiti civila i imovine, u cilju osvajanja područja tadašnje Općine Slunj i okolnih mjesta, sudjelovao u planiranju napada njegovih postrojbi i njemu podčinjene milicije SAO

Krajine. Tereti ga se da, znajući da na tom području njemu podčinjeni pripadnici čine zločine nad civilima i pljačkaju imovinu izbjeglog stanovništva te razaraju kuće i crkve, nije poduzeo ništa kako bi spriječio ovakva postupanja zbog čega je 3. listopada 1991. u topničkom napadu usmrćena jedna osoba, a ranjene su četiri osobe. Prilikom napada na kolonu civila 13. listopada 1991. ubijeno je troje izbjeglica iz Bosne i Hercegovine, a teško je ranjeno troje izbjeglica. Pri napadu na selo Batnoga 16. studenog 1991. ubijeno je ukupno sedam civila, a tijela još četvero civila do danas nisu pronađena, a od 27. do 29. studenog 1991. je, prilikom napada na više sela, ubijeno ukupno jedanaest civila time da tijela petero civila još nisu pronađena. Ujedno je razoren, uništen i spaljen 2431 stambeni i gospodarski objekt te je do temelja uništena župna crkva u Cetingradu, pri čemu je pričinjena velika materijalna šteta.

Ratni zločini u Kazneno-popravnog domu Glina

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 23. svibnja 2016. optužnicu protiv I. okr. S.P., II. okr. Đ.B., III. okr. R.B., IV. okr. S.B., i V. okr. N.P. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, a protiv II. okr. Đ.B. i u vezi s člankom 28. istog Zakona (zapovjedna odgovornost).

Okrivljenicima se stavlja na teret da su od 16. rujna 1991. do 14. ožujka 1992., u Glini, u prostorijama Kazneno-popravnog doma, koji je u to vrijeme služio i kao zarobljenički logor, za vrijeme oružanog sukoba između paravojnih formacija tzv. SAO Krajine i regularnih postrojbi Hrvatske vojske i policije, nakon što je veća grupa zarobljenih hrvatskih policajaca i pripadnika Zbora narodne garde po zarobljavanju u Hrvatskoj Kostajnici dovedena i smještena u prostorije ovog logora, u koji logor su i inače dovođeni zarobljeni pripadnici hrvatskih oružanih snaga, ali i veći broj civila hrvatske nacionalnosti s područja Banovine, postupali suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Tako je tijekom ispitivanja zarobljenika, I. okr. S.P., kao komandant zarobljeničkog logora i načelnik sigurnosti Štaba Teritorijalne obrane Glina, imajući stvarne zapovjedne ovlasti nad stražarima u zatvoru te odgovoran za sigurnost zarobljenika koji su se tamo nalazili, suprotno svojoj dužnosti, osobno tukao zarobljene hrvatske policajce D.R., D.V. i M.B. te zarobljene pripadnike Zbora narodne garde M.M. i J.Č. te, iako svjestan da pojedini stražari i druge osobe koje su sudjelovale u ispitivanju zarobljenike, iste tuku, nije poduzeo ništa da takva protupravna postupanja spriječi, suzbije i kazni, pristajući da se s takvim nezakonitim postupcima nastavi i pristajući na posljedice istih, uslijed čega su, osim već navedenih, takvom protupravnom postupanju bili izloženi i drugi zarobljenici, među kojima i pripadnici Policijske uprave zagrebačke D.V., V.S., R.S., K.B., N.M., R.H., I.M., J.D., K.F., Z.M., I.V., S.R., F.T., Z.K. i N.Đ. te pripadnici Zbora narodne garde T.T. i S.I. Nadalje, da je II. okr. Đ.B., kao upravitelj zatvora u KPD Glina, u sklopu kojeg je bio i opisani zarobljenički logor, imajući stvarne zapovjedne ovlasti nad stražarima u zatvoru te odgovoran za sigurnost zarobljenika koji su se tamo nalazili, suprotno takvoj svojoj dužnosti iako svjestan da pojedini stražari i druge osobe koje su sudjelovale u ispitivanju zarobljenika, iste tuku, zlostavljaju puštanjem struje kroz tijelo i na druge načine psihički i fizički zlostavljaju, nije poduzeo ništa da takva protupravna postupanja spriječi, suzbije i kazni, pristajući time da se s takvim nezakonitim postupcima nastavi i na posljedice istih, uslijed čega su, takvom protupravnom

postupanju bili izloženi gotovo svi zarobljenici, među kojima i pripadnici Policijske uprave zagrebačke D.V., V.S., R.S., K.B., N.M., R.H., I.M., J.D., K.F., Z.M., I.V., S.R., F.T., Z.K. i N.Đ. te pripadnici Zbora narodne garde T.T. i S.I. Zatim se III. okr. R.B. stavlja na teret da je kao stražar u zatvoru KPD Glina, prilikom odvođenja na ispitivanje i samog ispitivanja zarobljenika, zajedno s drugim, zasad neutvrđenim osobama, sudjelovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju zarobljenika, i to palicom tukao zarobljenog pripadnika Policijske uprave zagrebačke Z.M. te šakama tukao zarobljenog pripadnika Zbora narodne garde K.D., a IV. okr. S.B., kao stražar u zatvoru KPD Glina, prilikom odvođenja na ispitivanje i samog ispitivanja zarobljenika, zajedno s drugim, zasad neutvrđenim osobama, sudjelovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju zarobljenika, i to u batinanju i torturi puštanjem struje kroz tijelo pripadnicima Policijske uprave zagrebačke V.S., F.T., M.B. i Z.M. te u fizičkom zlostavljanju pripadnika Zbora narodne garde K.D.. Potom se V. okr. N.P. tereti da je kao stražar u zatvoru KPD Glina, prilikom odvođenja na ispitivanje i samog ispitivanja zarobljenika, zajedno s drugim, zasad neutvrđenim osobama, sudjelovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju zarobljenika, i to u batinanju i torturi puštanjem struje kroz tijelo pripadnicima Policijske uprave zagrebačke D.V., I.V., R.H. i M.B. te u fizičkom zlostavljanju i torturi puštanjem struje kroz tijelo prema pripadniku Zbora narodne garde S.I.

Ratni zločin u selu Sibić

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 23. lipnja 2016. optužnicu protiv I. okr. Đ.B. i II. okr. V.D. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenicima se stavlja na teret da su neutvrđenog dana početkom mjeseca listopada 1991. godine, tijekom napada JNA i TO te srpskih paravojnih formacija na hrvatska sela Glinskog područja u sklopu vojne akcije „Kupa“, za vrijeme trajanja oružanog sukoba hrvatske vojske i JNA i TO te srpskih paravojnih formacija na području Republike Hrvatske, I. okr. Đ.B., kao komandir voda čete Luščani, Odreda TO Banski Grabovac, imajući time stvarne i formalne ovlasti zapovijedanja i nadzora nad svim pripadnicima navedene jedinice i II. okr. V.D., kao pripadnik navedene jedinice, postupali protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Tako su, nakon što su pripadnici njihovoga voda, čete Luščani, Odreda TO Banski Grabovac, ušli u selo Sibić, po zapovijedi prvookrivljenika pretražili kuće i druge objekte u selu i na jednom mjestu okupili civile B.D., T.V., J.V., M.Š. i J.Š.. Potom je I okr. Đ.B. zapovjedio II. okr. V.D. i sad pokojnom R.M. da se ti civili moraju ubiti, nakon čega su II. okr. V.D. i sad pokojni R.M. iz svog osobnog naoružanja pucali u te civile, usmrтивši na taj način B.D., T.V., J.V. i M.Š., dok je J.Š. slučajno preživio.

Ratni zločin u Skeli

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 13. lipnja 2016. optužnicu protiv okr. Z.R. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog kaznenog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenika se tereti da je 18. studenog 1991. u Skeli, kao pripadnik paravojnih formacija tzv. SAO Krajine, za vrijeme trajanja oružanog sukoba između paravojnih

formacija SAO Krajine i regularnih postrojbi Hrvatske vojske i policije, suprotno međunarodnim konvencijama, došavši pred obiteljsku kuću Lj.M. i P.M., odlučivši ih usmrtno samo zato što su hrvatske nacionalnosti, kad su oni na njegov poziv izašli iz kuće u dvorište, bez ikakva opravdana razloga, iz automatske puške ispalio prema njima više hitaca i time usmrtno Lj.M. (suprugu), dok je P.M. (suprug) samo slučajnošću ostao neozlijeđen.

Ratni zločin u Hrvatskoj Dubici

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, podiglo je 15. siječnja 2016. optužnicu kojom se terete I okr. Đ.R., II okr. Đ.J., III. okr. S.R., IV. okr. V.R. i V. okr. M.Š., zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Stavlja im se na teret da su kao pripadnici Teritorijalne obrane Dubica, zarobljenog pripadnika hrvatskih oružanih snaga Ž.A. i zatočene civile hrvatske nacionalnosti A.K., J.J. i M.Ć., koji su bili zatvoreni u WC-u Poljoprivredne zadruge u Hrvatskoj Dubici, u više navrata tukli da bi ih potom, neutvrđenog dana u studenom 1991. godine, noću nasilno izveli u dvorište Poljoprivredne zadruge, tjerali da pjevaju četničke pjesme i trče u krug po dvorištu do iznemoglosti i pri tom ih nogama, željeznim te drvenim palicama i puškama udarali po svim dijelovima tijela, a kad zbog dobivenih batina i iznemoglosti više nisu mogli trčati i kad su pali na tlo, gazili po njima. Nakon toga je, sad pokojni M.P. iz automatske puške pucao u A.K. i Ž.A., a potom im prezeo grkljan, nakon čega su njihova tijela natovarili na traktorsku prikolicu, naredili J.J. i M.Ć. da legnu na njihova mrtva tijela te su ih IV. okr. V.R. i V. okr. M.Š. odvezli do mosta na rijeci Uni i bacili u rijeku, a J.J. i M.Ć. vratili u prostorije Poljoprivredne zadruge. Također se V. okr. M.Š. tereti da je neutvrđenog dana u rujnu 1991. godine, u Hrvatskoj Dubici, kao pripadnik Teritorijalne obrane Dubica, zajedno s još dvojicom pripadnika iste postrojbe, civile J.F. i M.F., koji su ranjeni tijekom oružanog sukoba te dovedeni radi pružanja liječničke pomoći u ambulantu u Hrvatskoj Dubici, izveli na prostor ispred ambulante, vezali žicom, izudarali, na njih nabacali automobilske gume i potom ih žive zapalili, na koji način su ih usmrtno.

Ratni zločin ubojstvom zarobljenih pripadnika Hrvatske vojske kod Podvožića

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci podiglo je 30. siječnja 2017. optužnicu protiv R.B. zbog kaznenog djela ratnog zločina iz članka 91. stavak 2. točka 6. Kaznenog zakona/11 i kaznenog djela sprječavanja dokazivanja iz članka 304. stavak 1. Kaznenog zakona/98.

Okrivljeniku se stavlja na teret da je 4. studenog 1991. u Bariloviću, kao pripadnik tzv. „Skadarske čete“ koja je sudjelovala u osiguranju proboja tenkova tzv. JNA iz vojarne Logorište, za vrijeme trajanja oružanog sukoba između sastava JNA i teritorijalne obrane tzv. SAO Krajine na jednoj strani i pripadnika policije i vojnih postrojbi Republike Hrvatske na drugoj strani postupio protivno odredbama međunarodnog prava o postupanju s ratnim zarobljenicima i zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba. Naime, okrivljenik je, krećući se u sastavu svoje jedinice kod Podvožića, nailaskom na pripadnike Hrvatske vojske M.J. i D.T., koji su ugledavši neprijateljsku vojsku položili osobno oružje i podigli ruke u zrak u

znak predaje, iako nije bio neposredno ugrožen ni njegov život niti život ostalih pripadnika njegove postrojbe, zajedno s M.B. iz osobnog vatrenog oružja pucao u njih, zadavši im tako višestruke prostrijelne ozljede od kojih su na licu mjesta preminuli.

Okrivljenik se također tereti i za počinjenje kaznenog djela sprječavanja dokazivanja budući je tijekom vođenja kaznenog postupka protiv M.B., dana 21. listopada 2010., telefonskim putem uputio otvorene i ozbiljne prijetnje članovima obitelji potencijalnog svjedoka.

Ratni zločin u Borovcu, Novska

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 4. travnja 2016. optužnicu protiv S.Š. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenika se tereti da je sredinom listopada 1991. u Borovcu, Novska, za vrijeme oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih srpskih paravojnih postrojbi, kao pripadnik teritorijalne obrane Rajić, suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, nakon što je saznao da je umro njegov sin koji je ranjen u borbama, u cilju bezobzirne osvete, naoružan vatrenim oružjem došao u dvorište susjeda Hrvata te u pucavši prema njima, susjeda S.B. na mjestu usmrtio, susjedu R.B. teško ranio, a kuću i štalu im zapalio.

Ratni zločin na okupiranom području Nove Drenčine, Petrinja

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 4. travnja 2016. optužnicu protiv D.Č. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljeniku se stavlja na teret da je 16. srpnja 1993. na okupiranom području Nove Drenčine, Petrinja, za vrijeme oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih srpskih paravojnih postrojbi, kao pripadnik izviđačko-diverzantske grupe u sklopu 31. petrinjske brigade SVK, postupio suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, on je, zajedno s nekoliko drugih za sada neidentificiranih pripadnika iste postrojbe, došavši do desne obale Kupe koja je predstavljala liniju razgraničenja te primijetivši da se na obližnjem kupalištu "Mala skela" kupaju Z.G., njen maloljetni brat D.G. i maloljetni bratić I.K., iz automatskog vatrenog oružja, zajedno s ostalim pripadnicima postrojbe, ispalio više hitaca, usmrtivši na mjestu Z.G. dok su maloljetnici D.G. i I.K. zadobili teške tjelesne ozljede.

Ratni zločin u mjestu Slana kod Petrinje

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 1. ožujka 2016. optužnicu protiv D.K. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljeniku se stavlja na teret da je početkom mjeseca studenog 1991. u mjestu Slana, kao pripadnik paravojskih formacija tzv. SAO Krajine, za vrijeme oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih srpskih paravojskih postrojbi, postupio protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. On je, došavši do dvorišta kuće vlasnika N.K., gdje se on nalazio sa svojom kćerkom i njezinim dvogodišnjim sinom, svjestan da se radi o civilima koji ni na koji način nisu sudjelovali u oružanim sukobima, prema njima ispalio više hitaca iz automatskog oružja, teško ozlijedivši N.K., a potom prema njegovoj kćerki koja je bježala s djetetom, u vrata kuće ispalio još jedan hitac.

Ratni zločin u mjestu Zagrad

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je 5. srpnja 2016. optužnicu protiv N.T. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenika se tereti da je 14. listopada 1991. u privremeno okupiranom mjestu Zagrad, za vrijeme pobune i agresije na Republiku Hrvatsku od strane pobunjenih paravojskih snaga tzv. SAO Krajine, i to kao djelatnik tzv. Stanice javne bezbednosti Benkovac, postupio protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, tereti se da je s još dvojicom za sada neidentificiranih pripadnika tzv. "Martićeve milicije", svi odjeveni u civilnu odjeću i naoružani automatskim oružjem, došao pred kuću I.A., gdje su zatražili od njega i Š.Č. ,koji je tu zatekao, da legnu na tlo, vezao ih jednim liscama te ih s navedenom dvojicom pripadnika "milicije" udarao nogama po glavi i tijelu, nakon čega je, susrevši G.A. naredio mu da hoda ispred njega s podignutim rukama u zraku i potom mu pucao u nogu teško ga ozlijedivši. Potom je, umjesto da mu pruži pomoć, natjerao ga tako ranjenog da hoda do kuće gdje su prethodno bili zavezani navedeni civili, ostavio ga ranjenog u tom dvorištu, a njih odveo u zatvor u Kninu. Nakon dva dana, vrativši se na isto mjesto, supruzi Š.Č. stavljao nož pod vrat iznudivši tako od nje cijelu ušteđevinu od 36.000,00 tadašnjih njemačkih maraka.

Ratni zločin u Benkovcu

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je 6. srpnja 2016. optužnicu protiv Ž.O. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenika se tereti da je 31. siječnja 1992. u privremeno okupiranom Benkovcu, kao pripadnik posebnog voda milicije tzv. "Stanice javne bezbednosti" Benkovac, protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, zatekavši u gostionici B.Z., prozvao ga "ustašom", iako je znao da se radi o civilu, te je između njih dvojice došlo do sukoba, nakon kojeg se B.Z. udaljio, a on krenuo za njim te na njega prvo fizički nasrnuo, potom ga ubo više puta oštrim predmetom u predjelu prsnog koša i trbuha, a zatim ga usmratio s više hitaca iz vatrenog oružja.

Ratni zločin počinjen silovanjem u mjestu Zagrad

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je 15. studenog 2016. optužnicu protiv D.I. i S.I. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Optužnicom im se stavlja na teret da su, u neutvrđenom vremenu između konca 1991. godine pa do VRA Oluja, na okupiranom području tadašnje općine Benkovac, kao pripadnici paravojnih postrojbi tzv. Republike Srpske Krajine, u sastavu 92. motorizirane brigade Benkovac, u zaseoku Zagrad, postupali protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, oni su sudjelovali u prijetnjama, zastrašivanju i fizičkom zlostavljanju civila pa su tako u mjestu Nadin, obojica u odorama i naoružani, motivirani nacionalnom mržnjom, fizički zlostavljali jednu civilnu osobu koja je tijekom okupacije ostala živjeti u svojoj kući sa bolesnom svekrvom i zaovom, tako što su je udarali nogama po tijelu i šakama po u glavu, izbivši joj sve zube, a potom je u besvjesnom stanju tako ranjenu ostavili. Potom su je, svaki put kad bi je vidjeli u dvorištu tukli te je tako mučili sve do VRA Oluja kad je to područje oslobođeno, a oni napustili zaseok Zagrad.

Ratni zločin počinjen silovanjem u Doljanima

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 30. lipnja 2016. optužnicu protiv Z.M. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Optužnicom mu se stavlja na teret da je 16. rujna 1991. u Doljanima, za vrijeme trajanja oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne i JNA i srpskih paravojnih formacija s druge strane, kao pripadnik srpske paravojne postrojbe tzv. Teritorijalne obrane Daruvar, postupao protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, Naime, tereti se da je, zajedno s drugim za sad nepoznatim pripadnicima svoje jedinice, došao u dvorište obiteljske kuće oštećenice, gdje su je potom svi zajedno zlostavljali, kao i njenog supruga i njegove roditelje te susjedu koju su zatekli, tako što su im zapovjedili da legnu na tlo i prijetili im vatrenim oružjem, nakon čega su ih zatvorili u podrumске prostorije obiteljske kuće, u koje su naknadno doveli još civila. Potom su oštećenicu pozvali i odveli u prostorije kuhinje te ju je prvookrivljenik, uz prijetnju puškom, prisilio da se razodjene te je nad njom izvršio nasilan spolni odnos, a potom ju je silovao i jedan od pripadnika Teritorijalne obrane Daruvar.

Ratni zločin na širem području Šibenika, Knina, Skradina, Vodica i Drniša

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je 14. listopada 2016. optužnicu protiv I. okr. B.Đ., II. okr. J.G., III. okr. M.R., IV. okr. D.H., V. okr. P.A., VI. okr. V.D., VII. okr. I.P. te VIII. okr. S.V. zbog kaznenih djela ratnih zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, time da su I. okr do V. okr optuženi i po zapovjednoj odgovornosti pa time i u vezi s člankom 28. istog Zakona.

Optužnicom se terete da su od mjeseca kolovoza 1991 do 4. kolovoza 1995. na širem području Šibenika, Knina, Skradina, Vodica i Drniša, tijekom oružanog sukoba između

agresorskih snaga tzv. JNA i naoružanih pripadnika srpskih paravojskih postrojbi "milicije", teritorijalne obrane i vojske tzv. Republike Srpske Krajine i regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske, I. okr. kao zapovjednik 221. motorizirane brigade u sastavu 9. korpusa tzv. JNA u vremenu od kolovoza 1991. do 31. svibnja 1992., II. okr. kao zapovjednik 2. brigade "teritorijalne obrane" tzv. SAO Krajine od 25. listopada 1991. do 31. svibnja 1992., III. okr. kao zapovjednik 75. brigade posebnih jedinica milicije tzv. RSK od 1. lipnja 1992. do 30. studenog 1992 i u svojstvu zapovjednika 2. pješačke brigade vojske RSK od 1. prosinca 1992. do 31. ožujka 1995., IV. okr. kao zapovjednik 75. motorizirane brigade vojske RSK od 1. prosinca 1992. do 19. srpnja 1993. i V okr. kao zapovjednik 75. motorizirane brigade vojske RSK od 20. srpnja 1993. do 8. veljače 1994., VI. okr. kao zapovjednik 75. motorizirane brigade vojske RSK od 9. veljače 1994. do 4. kolovoza 1995., VII. okr. kao sekretar Sekretarijata unutarnjih poslova Knin tzv. SAO Krajine i VIII. okr kao sekretar SUP-a Knin, postupali suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava.

Naime, terete se da su provodeći agresiju osvajanja dijela teritorija Republike Hrvatske te protjerivanjem građana hrvatske i druge nesrpske nacionalnosti, pripadnicima svojih podređenih postrojbi izdavali zapovijedi da nasumce, bez izbora cilja, po civilnim i drugim objektima, topništvom i pješaštvom izvrše napade na civilna naselja, izravno rukovodeći tim napadima te su podređene jedinice to i izvršile, napadajući tako civilna naselja Skradina i Vodica te sva naselja u njihovom zaleđu, na Tribunj, Drniš i sva naselja u njihovu zaleđu, na sva naselja općina Promina i Ružić, pri čemu je ubijen 21 civil, veći broj civila je ozlijeđen, a stambeni, gospodarski, vjerski, javni i drugi objekti su u znatnoj mjeri razoreni i uništeni i okupirana su mjesta u skradinskom zaleđu: Sonković, Gračac, Vaćani, Kula Perković, Ždrapanj, Rupe, Laškovića, Ićevo i Plastovo, u vodičkom zaleđu: Piramatovci, Bilostanovi, Krković, Lađevci, Žažvić, Cicvare, Međari, Čista Velika, Čista Mala i Dragišić, nadalje, Drniš i pripadajuća naselja Miljevce, Trbounje, Velušić, Žitnić, Badanj, Siverić, Tepljuh, Parčić, Kanjane, Kadina Glavica i Kričke, sva naselja u općini Promina te u općini Ružić. Otavice, Gradac, Ružić i Baljke pri čemu je, tijekom napada iz navedenih okupiranih naselja, od 13 967 protjerano 13 097 građana hrvatske i druge nesrpske nacionalnosti koji su tu živjeli. U okupiranim je naseljima ostalo oko 870 građana hrvatske i nesrpske nacionalnosti uglavnom starijih, nemoćnih i bolesnih.

Nadalje, terete se da su u okupiranim naseljima, znajući da njima podređeni preostalo stanovništvo zlostavljaju, tuku, maltretiraju, uhićuju, zatvaraju i siluju, a stambene, gospodarske i vjerske objekte pljačkaju, ruše i miniraju, iako su mogli i bili dužni takve radnje spriječiti, nisu ništa učinili, već su, naprotiv, takve radnje tolerirali, pa su njihovi podređeni, ohrabreni takvim odobravanjem, nastavili nesmetano i dalje s takvim nedopuštenim radnjama. Osim toga, VII. okr. i VIII. okr, dužni u okupiranim naseljima uspostaviti javni red i mir te uspostaviti zaštitu civilnog stanovništva, njihove imovine i drugih objekata, nisu poduzeli potrebne mjere i radnje da se preostalo hrvatsko stanovništvo i njihova imovina zaštiti te su dozvolili pripadnicima SUP-a Knin da uhićuju i u zgradu SUP-a Knin dovode i zatvaraju građane hrvatske nacionalnosti. Upravo zbog takvog ponašanja i držanja okrivljenika, u svim navedeni okupiranim naseljima, okupiranoj općini Kijevo i okupiranom kninskom polju, u vremenu od okupacije do VRA Oluja, ubijena su 83 civila, veći broj civila je od

premlaćivanja i propucavanja iz oružja ozlijeđen, više stotina civila je uhićeno i zatvoreno, više civilnih osoba silovano, a kuće, gospodarski, vjerski i drugi objekti su opljačkani, zapaljeni i minirani i u znatnoj mjeri uništeni.

Ratni zločin u Smilčiću

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je 1. prosinca 2016. optužnicu protiv M.G. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Naime, okrivljeniku se stavlja na teret da je 25./26. studenog 1992. u privremeno okupiranom mjestu Smilčić (općina Benkovac), kao pripadnik pričuvnog sastava milicije tzv. Republike Srpske Krajine i 92. motorizirane brigade Benkovac, postupio protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava i to tako da je zajedno s dvojicom pripadnika pričuvnog sastava milicije, naoružan, oko ponoći ušao u kuću oštećenika s nakanom da ga prisilno odvede u prostorije stanice milicije, no, kad je oštećenik uspio pobjeći uhvatio i gurnuo njegovu suprugu te ju natjerao da hoda ispred njega. Cijelim putem do stanice milicije okrivljenik ju je psovao, nazivao je ustašom koja je rodila ustašu i nakon toga je zatvorio u kući gdje je bila smještena stanica milicije. Po povratku oštećenice njenoj kući, okrivljenika se tereti da je uhvatio njenog supruga i dok ga je oštećenica molila da ga pusti, udario ju je puškom u rebra zbog čega je pala na pod. Neposredno nakon toga, okrivljenika se tereti da je vukao oštećenika prema stanici milicije udarajući ga nogama po cijelom tijelu te ga ubacio u podrum kuće gdje ga je nastavio udarati. Nakon izlaska iz podruma okrivljenik je zatražio od jednog pripadnika pričuvnog sastava milicije da ubije oštećenika jer je ustaša, a kad je ovaj to odbio učiniti, sam ga oborio na pod i nastavio udarati nogama po cijelom tijelu uslijed čega je zadobio tjelesnu ozljedu. Zbog straha za vlastite živote oštećenici su potom pobjegli kod mirovnih snaga UNPROFOR-a i potom prevezeni u Zadar.

Ratni zločini u Voćinu, Humu, Kraskovićima i okolici

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je 7. prosinca 2016 optužnicu protiv 29 okrivljenika zbog kaznenog djela ratnih zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. istog Zakona te kaznenog djela uništavanja kulturnih i povijesnih spomenika iz članka 130. istog Zakona.

Stavlja im se na teret da su od sredine srpnja do sredine prosinca 1991. godine u mjestima Voćin, Hum Krasković i okolici, I. okr. B.R., II. okr. R.B., III. okr. B.L., IV. okr. Z.M., V. okr. M.E., VI. okr. M.C., VII. okr. M.S. i VIII. okr. L.J.N. kao zapovjednici paravojnih formacija pobunjenog srpskog stanovništva, protivno pravilima međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, naređivali ostalim okrivljenicima, sebi podređenim pripadnicima srpskih paravojnih formacija da nezakonito uhićuju civile pripadnike hrvatske nacionalnosti, uzimaju ih kao taoce, pljačkaju civilno stanovništvo, surovo i bestijalno zlostavljaju, muče i ubijaju civile i ratne zarobljenike te ruše kuće i gospodarske objekte stanovnika hrvatske nacionalnosti, kao i sakralne objekte.

Neki od zapovjednika su i osobno sudjelovali u mučenjima i ubojstvima civila dok su njima podređeni pripadnici njihovih postrojbi u skladu sa zajedničkim planom postupali po tako dobivenim naredbama. Okrivljenici su u cilju zajedničkog plana pljačkali civilno stanovništvo oduzimajući im osobne automobile, traktore, novac i sve druge vrijednije stvari. Stavlja im se na teret da su zapalili, minirali i uništavali gospodarske objekte, ali i kuće i gospodarske zgrade stanovnicima hrvatske nacionalnosti. Prema civilima su nečovječno postupali uskraćujući im medicinsku skrb i opskrbu osnovnim prehrambenim namirnicama tjerajući ih na prisilni rad i obavljanje najtežih poslova kao i zabranjujući im da svoje mrtve i ubijene pokapaju na mjesnom groblju.

Također, tereti ih se da su na području Voćina, Huma i Kraskovića od sredine srpnja 1991. do sredine prosinca 1991. godine ubili 50 osoba, i to 47 civila i tri ratna zarobljenika pripadnika MUP-a i Zbora narodne garde. Samo u noći 13./14. prosinca 1991. ubijena je 31 civilna osoba. Žrtve su bile surovo i bestijalno zlostavljane, a potom ubijane ne samo hicima iz vatrenog oružja već su neke žrtve ubijene udaranjem čeličnim lancima, zabadanjem čavala u prsni koš, udarcima sjekirom u glavu, a neke žrtve su zaklane nakon čega su njihova tijela zapaljena.

Istom se optužnicom terete da su u noći 13./14. prosinca 1991. iz tenkova ispalili više topovskih granata u toranj Župne crkve Svete Marije, u Voćinu, koja je upisana u Registar spomenika kulture i djelomično ga urušili, nakon čega su aktivirali eksploziv i minirali crkvu u kojoj se nalazila prethodno uskladištena velika količina različitog streljiva i eksploziva uslijed čega je ta crkva srušena i uništena u potpunosti. Pored toga, okrivljenici su nezakonito kao taoce uzimali civile, odvodili ih u milicijsku stanicu u Voćinu gdje su ih tukli, mučili, izgladnjivali i prisiljavali im oružje na glavu te prijetili ubojstvima.

Ratni zločin nakon okupacije Vukovara

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podiglo je 9. svibnja 2017. optužnicu protiv I. okr. Đ.P. i II. okr. S.K., i to po zapovjednoj odgovornosti, zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, sve u vezi s člankom 28. istog Zakona.

Okrivljenicima se stavlja na teret da su 19. i 20. studenoga 1991. u Vukovaru, Trpinji, Borovu selu i Dalju te u Bogojevu i Sremskoj Mitrovici na području Republike Srbije, nakon što su udružene snage JNA, Teritorijalne obrane i dobrovoljaca iz Srbije okupirale Vukovar, a civili i pripadnici HV-a i MUP-a koji su bili u skloništimu u tvornici Borovo, u zgradama Borovo Commerce-a i nove obučare se predali snagama JNA, I. okr. Đ.P. kao zapovjednik bataljuna vojne policije XII. Novosadskog korpusa JNA i II. okr. S.K. kao zapovjednik I. čete toga bataljuna vojne policije bili zaduženi za osiguranje prostora u kojem su bili zarobljeni branitelji i civili te za osiguranje transporta zarobljenika do logora na području Republike Srbije, a civila do područja Republike Srbije, postupali suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, iako su znali da pripadnici srpskih postrojbi ulaze u krug skloništa Borovo Commerce-a i nove obučare kako bi izdvajali zarobljene branitelje i civile te da će sve izdvojene osobe iz transporta biti zlostavljane ili ubijene, kao i da su bili odgovorni

za poštivanje i primjenu ratnog i humanitarnog prava o sigurnosti i zaštiti civila i zarobljenika te poštivanje pravila međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, nisu osigurali kolonu zarobljenih branitelja i civila koja se po njihovoj zapovjedi kretala gradom pješice, a u vozilima sve do logora na području Republike Srbije, kako bi onemogućili bilo kakvo približavanje koloni pripadnika JNA, Teritorijalne obrane i srpskih dobrovoljačkih postrojbi, izdvajanje zarobljenika iz kolone te njihovo ubijanje i psihičko i fizičko zlostavljanje.

Zbog toga su takve nezakonite radnje nastavljene tijekom cijelog transporta zarobljenika do logora na području Republike Srbije te nisu poduzeli nužne mjere i aktivnosti da se počinitelji zlostavljanja zarobljenih branitelja i civila kazne. Uslijed takvog njihovog postupanja pripadnici navedenih postrojbi su neometano zlostavljali i ubijali zarobljene branitelje i civile pa je tako ubijeno četrdeset i devet branitelja, a još je trideset i devet branitelja zlostavljano te je ubijeno i šezdeset i šest civila, a zlostavljano još trideset i osam civila.

Ratni zločin počinjen silovanjem u općini Slunj

Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci podiglo je dana 29. svibnja 2017. optužnicu protiv I. okr. R.B., II. okr. R.L., III. okr. B.K. i IV. okr. P.K. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske

Okrivljenici se terete da su u razdoblju od srpnja 1992. pa do 30. srpnja 1993. u Donjem Primišlju, općina Slunj, za vrijeme oružane agresije tzv. JNA i paravojnih postrojbi tzv. SAO Krajine na Republiku Hrvatsku te okupacije hrvatskog teritorija na području općine Slunj, kao pripadnici paravojne postrojbe tzv. "SAO Krajine" Teritorijalne obrane Donje Primišlje i 13. pješadijske brigade, u nakani ponižavanja i izživljavanja nad civilnim stanovništvom u najmanje dva navrata zaustavljali jedan bračni par-civile te prema njima nečovječno postupali. Tako su 6. srpnja 1992. u popodnevnim satima pred mlinom na rijeci Mrežnici u Donjem Primišlju, u društvu sa sad pokojnim N.B., zatražili te civile da izađu iz mlina, što su ovi učinili, nakon čega je pokojni N.B., uz prijetnju puškom odveo supruga u mlin i tamo ga zaključao, a potom zajedno s ostalim okrivljenicima, odveli suprugu na oko 10 metara udaljenosti od mlina gdje su je udarali kundacima puške od čega je ova pala na tlo, gdje su je nastavili udarati, a nakon što je izgubila svijest, strgali odjeću s nje i svi redom izvršili spolni odnošaj, a potom ju голу odnijeli u mlin, bacili na krevet i nastavili supruga udarati puškama, od kojih udaraca se i on onesvijestio. Dana 20. srpnja 1993., sad pokojni N.B. i IV. okr. P.K., na putu prema mlinu iz mjesta Tržića prema Donjem Primišlju, presreli su i fizički napali isti bračni par te ih razdvojili, a IV. okr. P.K. suprugu odveo na suprotnu stranu, pa kad mu se pridružio pokojni N.B., zajedno je istukli kundakom puške te nakon što se od udaraca onesvijestila, nad njom izvršili nasilan spolni odnošaj.

Ratni zločini u Okružnom zatvoru Knin, vojnom zatvoru "Južni logor" te u staroj bolnici u Kninu

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu je 11. svibnja 2016. podiglo optužnicu protiv ukupno 40 okrivljenika zbog kaznenih djela ratnih zločina protiv civilnog stanovništva iz

članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i kaznenih djela ratnih zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. istog Zakona, a od čega protiv četvorice okrivljenika zbog istih kaznenih djela počinjenih po zapovjednoj odgovornosti.

Okrivljenici se terete da su od lipnja 1991. do kraja prosinca 1993. godine u Kninu, za vrijeme oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih agresorskih srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine "Republika Srpska Krajina"; okr. S.P. do 14. kolovoza 1991. u svojstvu zatvorskog stražara u zatvoru smještenom u zgradi stare bolnice nadređenog ostalim stražarima, a od 14. kolovoza 1991. do početka listopada 1992. godine u svojstvu upravitelja istog zatvora, koji je formalno konstituiran kao Okružni zatvor u Kninu, okr.I.T. kao nadzornik straže i načelnik sigurnosti Okružnog zatvora u Kninu, okr. J.O. kao nadzornik straže, okr. J.N. kao načelnik Službe osiguranja u istom zatvoru, svi odgovorni za primjenu propisa međunarodnog ratnog prava, a 29 okrivljenika u svojstvu zatvorskih čuvara postupali protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava o zaštiti civila i ratnih zarobljenika. Naime, okrivljenici su u inkriminiranom vremenu fizički i psihički mučili i zlostavljali civile i zarobljene pripadnike hrvatske policije i vojske, te Hrvatskog vijeća obrane, uslijed kojih zlostavljanja su oštećenici zadobili višestruke teške tjelesne ozljede s posljedicom trajnog narušenog zdravlja, od kojih ozljeda su četiri zatvorenika preminula, a zapovjednici, znajući za takva postupanja, ništa nisu poduzeli da ih spriječe i kazne, a okr. S.P. i okr. J.N. i osobno su sudjelovali u zlostavljanju.

Tako im se stavlja na teret da su od lipnja 1991. do sredine kolovoza 1991. godine, nakon što su u zatvor dovedeni zarobljeni pripadnici hrvatske policije, svakodnevno bili fizički i psihički zlostavljani na način da su ih iz zatvorskih soba izvodili na hodnik te tukli po tijelu raznim predmetima, kundacima pušaka, palicama, volovskom žilom, nogama i rukama, vezivali ih žicom za testise i vukli, prijetili im da će biti ubijeni i bačeni u jame te dozvoljavali civilima i pripadnicima vojske da slobodno ulaze u zatvor i zlostavljaju ih, koje postupanje je imalo za posljedicu fizičke ozljede zarobljenika, višestruke prijelome, ozljede unutarnjih organa, hematome, kao i trajne fizičke i psihičke posljedice po njihovo zdravlje.

Tereti ih se nadalje, da su od sredine kolovoza 1991. do početka listopada 1992. godine u Kninu, okrivljeni zatvorski stražari svakodnevno zlostavljali zarobljene civile i pripadnike policije i vojske uslijed čega je u zatvoru umro jedan zarobljenik. Jednog civila su svakodnevno fizički i psihički zlostavljali na način da su ga izvodili iz zatvorske sobe u hodnik, tukli ga rukama, nogama, drvenim palicama po tijelu sve dok ne bi izgubio svijest. Nakon toga su ih, zajedno s još jednim civilom, mučili na način da su svakom oko testisa vezali plastičnu posudu sa pet litara vode i tjerali da se sudaraju nanoseći im tako tjelesne ozljede. Od posljedica zlostavljanja jedan je oštećenik preminuo, dok je 2. listopada 1991. jedan od okrivljenika nožem ubo zatvorenika u truh, nakon čega mu je nož ugurao u usta i zaokrenuo ga, uslijed čega je umro. Ostali civili su zlostavljani na način da su ih okrivljenici tukli nogama, rukama, gumenim palicama, kundacima pušaka i drugim predmetima po cijelom tijelu, slijedom čega su ih teško tjelesno ozlijedili, prisiljavali ih na oralni seks, gasili im opuške po jeziku, u hranu im stavljali sredstva koja su izazivala probavne smetnje, što je sve ostavilo trajne posljedice na njihovo fizičko i psihičko zdravlje.

Dalje, od početka travnja 1992. do kraja svibnja 1992. godine u Kninu, nakon što su u prostorije zatvora dovedeni pripadnici Hrvatskog vijeća obrane, zarobljeni na području Kupresa, kao i zarobljeni pripadnici hrvatske vojske, okrivljenici su ih svakodnevno izvodili iz sobe na hodnik, tukli ih po tijelu policijskim palicama, kolcima, lancima, kundacima pušaka, na nogama na kojima su nosili vojničke čizme, tjerali ih da se međusobno tuku vrećama punim pijeska, uslijed čega su teško tjelesno ozlijeđeni. Opisano zlostavljanje je na oštećenike ostavilo trajne fizičke i psihičke posljedice, a od zadobivenih ozljeda jedan je oštećenik preminuo 29. travnja 1992.

Osim toga, terete se da su od početka veljače 1993. do kraja prosinca 1993. godine okrivljenici, nakon što su u zatvor dovedeni zarobljeni pripadnici hrvatske vojske, izvodili ih na hodnik, tukli ih po tijelima raznim predmetima, palicama, nogama, rukama, uslijed čega su oštećenici teško tjelesno ozlijeđeni. Jednog oštećenika su zlostavljali na način da su dovodili osobe koje je on morao oralno zadovoljavati, mokrili su po njemu te ga teško tjelesno ozlijedili zbog čega su svi imali trajne fizičke i psihičke posljedice.

Sedmorici okrivljenika stavlja se na teret da su od sredine rujna 1991. do konca prosinca 1992. godine u Kninu, u Vojnom zatvoru smještenom u vojarni Boško Žunić, zvanom "Južni logor", te u zgradi stare bolnice u Kninu, za vrijeme oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih agresorskih srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine "Republika Srpska Krajina", postupali protivno pravilima međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, okrivljenici su od 11. travnja 1992. do sredine svibnja 1992. godine, nakon što su u Vojni zatvor dovedeni hrvatski pripadnici Hrvatskog vijeća obrane, svakodnevno ih fizički i psihički zlostavljali tako da su ih pojedinačno izvodili iz zatvorske sobe na hodnik, tukli ih rukama, nogama i raznim predmetima po tijelu, sve dok oni ne bi izgubili svijest. Od posljedica fizičkog zlostavljanja jedan od oštećenika je umro 14. travnja 1992., dok su ostali zarobljenici teško tjelesno ozlijeđeni s posljedicom trajnog fizičkog i psihičkog oštećenja njihovog zdravlja.

Nadalje, stavlja im se na teret i da su od sredine rujna 1991. do kraja prosinca 1992. godine nakon što su u Vojni zatvor dovedeni zarobljeni pripadnici hrvatske vojske i policije, fizički su ih i psihički zlostavljali na način da su ih tukli po tijelu raznim predmetima, palicama, daskama, metalnim šipkama, nogama i rukama, vezivali ih i vukli za genitalije, uslijed čega su oštećenici teško tjelesno ozlijeđeni. Uz navedeno, dozvoljavali su ostalim vojnicima i civilima da ulaze u prostorije zatvora i da ih zlostavljaju, uslijed čega je jedan oštećenik zadobio ozljedu glave i umro od masivne plućne embolije.

Ratni zločin u Kričkama kod Drniša

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je 18. svibnja 2016. optužnicu protiv Đ.H. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenika se tereti da je 16. veljače 1993. na tada privremeno okupiranom području u Kričkama kod Drniša, tijekom oružane agresije tzv. JNA, paravojskih snaga SR Jugoslavije i naoružanih srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine Republike Srpske Krajine,

protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, kao dobrovoljac paravojne postrojbe tzv. "Šešeljevaca", saznao da civil N.B, rođen 1927. godine ima novaca, došao mu do kuće i naoružan tražio da mu preda novac, pa kad je ovaj to odbio, hicem ga pogodio u glavu i na mjestu usmrtio.

Presude

Ratni zločin počinjen silovanjem u Dalju-presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku zaprimilo je presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom se potvrđuje presuda Županijskog suda u Osijeku protiv I. okr. Lj.R., kojom je proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina i II. okr. V.G., koji je proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina iz članka 91. st. 2. Kaznenog zakona/11 te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

Okrivljenici su proglašeni krivima što su tijekom kolovoza 1991. godine u Dalju, tijekom oružane pobune dijela lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske, kao pripadnici paravojne Teritorijalne obrane Dalja, postupali protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Tako su, u nakani da se uživljavaju nad članovima jedne obitelji, samo zato što su hrvatske nacionalnosti, u više navrata nasilno ulazili u njihovu obiteljsku kuću te ih fizički i psihički zlostavljali, pa je tako I. okr. Lj.R. tijekom mjeseca kolovoza 1991. došao u njihovu kuću zajedno s više pripadnika TO, te naredio da se ocu svežu ruke, stavio mu nož pod vrat i rekao da će sad vidjeti što će se dogoditi, a potom se obratio jednom od pripadnika TO riječima: „Evo ti je“ te su zatim dvojica pripadnika TO strgali odjeću s njegove kćeri i silovali ju, a potom je pozvao još jednog pripadnika TO kojem je naredio da je opet siluje, što je ovaj i učinio dok su I. okr. Lj.R. i ostali vojnici prijeteći ukućanima uperenim puškama prisiljavali roditelje, njihove kćeri i sina da gledaju navedeno zlostavljanje. Osim toga, I. okr. Lj.R. proglašen je krivim što je 1. kolovoza 1991. došao s pripadnicima TO pred kuću iste obitelji gdje su razvalili ulazna vrata, nakon čega su pred očima cijele obitelji fizički zlostavljali oca obitelji, te II. okr. V.G. istog dana, zajedno s pripadnicima TO, iz obiteljske kuće odveo ga u mjesnu zajednicu na ispitivanje, a kad su ga vratili, iz kuće su odveli njegovu kćer do piste za istovar šećerne repe gdje su je II. okr. V.G. i druga dvojica pripadnika Teritorijalne obrane silovala.

Ratni zločin u Zamlači i Strugi Banskoj-presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu zaprimilo je presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je potvrđena presuda Županijskog suda u Zagrebu u kaznenom postupku protiv L.J., kojom mu je potvrđena kazna zatvora u trajanju od 10 godina, zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. istog Zakona.

Osuđen je da je 26. srpnja 1991. u selima Zamlača i Struga Banska, za vrijeme nemeđunarodnog oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne strane i naoružanih srpskih paravojnih postrojbi s druge strane, kao pripadnik paravojne postrojbe tzv. „Milicija Krajine“, postupao suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Naime, nakon minobacačke pripreme u sklopu akcije „Žaoka“, zajedno s većim brojem drugih pripadnika postrojbe sudjelovao je u pješačkom napadu iz smjera Dvora, prvo na selo Zamlača u kojem nije bilo hrvatskih oružanih postrojbi, u sklopu kojeg napada su pripadnici te postrojbe pucali po kućama stanovnika hrvatske nacionalnosti, zapalili kuću i gospodarske objekte S.T. te gospodarske objekte M.S., M.J. i M.B., provaljivali u kuće civila, pri čemu je on osobno provalio u kuću M.B., M.M., Š.B. i M.P., iz kuća istjerivali sve civilno stanovništvo na cestu koristeći ih kao živi štit u kretanju prema Strugi Banskoj, u kojem su se civili morali kretati oko šest sati s podignutim rukama, pri čemu je on osobno sudjelovao u tjeranju živog štita, tukli civile, pri čemu je on osobno tukao T.B., a u tijeku pješačkog napada usmrćeni su civili M.B., M.B. i P.K. te je ranjena civil M.U., koja je od ozljeda kasnije preminula, i civili S.M., M.B., D.B., Š.B. i A.M.

Proglašen je krivim i što je istog dana, u Strugi Banskoj, u istom svojstvu, suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, zajedno s većim brojem drugih pripadnika paravojne postrojbe tzv. „Milicija Krajine“ zarobio i razoružao D.V., B.V. i Z.Š., policajce Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, nakon čega su ih tukli, skinuli im odjeću i natjerali ih da trče preko livade, a potom iz pješačkog naoružanja na njih pucali.

Ratni zločin pripadnika postrojbe "Škorpioni"-presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku zaprimilo je presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom se potvrđuje presuda Županijskog suda u Osijeku kojom je, po ranije podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku, okrivljenik M.M. proglašen krivim zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina.

Okrivljenik je proglašen krivim da je 17. srpnja 1995., u mjestu Godinske Bare u blizini Trnova u Bosni i Hercegovini, kao pripadnik paravojne postrojbe Škorpioni koja je borbeno djelovala kao pridružena vojna formacija u sastavu vojske Republike Srpske protiv oružanih snaga Armije BiH, protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, zajedno s nekolicinom pripadnika iste postrojbe, nakon što je vojska Republike Srpske osvojila UN-ovu zaštićenu zonu Srebrenica, iz vatrenog oružja usmrtio šest zarobljenih osoba bošnjačke nacionalnosti.

Ratni zločin počinjen teroriziranjem i pljačkanjem civila u Gračacu, općina Skradin-presuda Županijskog suda u Splitu

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Splitu, Županijski sud u Splitu 15. prosinca 2016. proglasio je krivim D.M. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, osudivši ga na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine zatvora.

Okrivljenik je proglašen krivim što je u razdoblju od kraja 1991. do kraja 1993. godine u Gračacu, tijekom oružane agresije JNA i paravojskih snaga SR Jugoslavije i naoružanih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine tzv. RSK na Republiku Hrvatsku, na privremeno okupiranom području Gračaca, općina Skradin, protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava kao pripadnik srpskih paravojskih postrojbi tzv. RSK, zastrašivao i pokušao usmrtiti, te fizički i psihički zlostavljao, nanosio ozljede tjelesnog integriteta i terorizirao civile hrvatske nacionalnosti koji su ostali na okupiranom području, a njihovu imovinu pljačkao i uništavao.

Ratni zločini u Trpinji-presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku zaprimilo je 31. ožujka 2016. od Vrhovnog suda Republike Hrvatske presudu kojom se potvrđuje presuda Županijskog suda u Osijeku protiv S.P. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. istog Zakona, te je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, protiv M.A., zbog istih kaznenih djela, a kojemu je presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4. travnja 2017. izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 15 godina. Istom presudom osuđeni su i M.P., D.S., Z.G. i J.M. zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske na kazne zatvora u trajanju od po 14 godina, a Z.R. na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina. Nadalje, S.S. proglašen je tom presudom krivim zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske i kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. istog Zakona, te je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 14 godina. Okrivljenici Ž.V. i M.K. proglašeni su krivima zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, te je Ž.V. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina, a M.K. na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

Proglašeni su krivim, jer su postupali protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, i to I. okr. S.P., II. okr. M.A., III. okr. M.P., IV. okr. D.S., V. okr. Z.R., VI. okr. Z.G., VII. okr. S.S. i X. okr. J.M., nakon što je 14. rujna 1991. u napadu na Trpinjsku cestu u svojim kućama nezakonito uhićeno najmanje četrnaest civila, te pošto su nakon par dana iz zatvora pušteni M.Š., P.M. i J.B., I. okr. S.P. i B.D. naredili da se preostali civili hrvatske nacionalnosti zadrže u zatvoru Odjeljenja milicije u Trpinji, gdje su sljedećih dana bili izvrgnuti svakodnevnom fizičkom i psihičkom zlostavljanju. Tako su neutvrđeni pripadnici Odjeljenja milicije i Teritorijalne obrane Trpinja svakodnevno tukli zatvorenike udarajući ih rukama, nogama i policijskim palicama po svim dijelovima tijela, tjerali ih da pjevaju četničke pjesme, zatočene muškarce ponižavali prisilivši ih da ispred zgrade milicije u centru sela pred mještanima klečeći na koljenima pasu travu, udarali ih palicama po leđima, zlostavljali i zastrašivali uhićene žene prijeteći da će im odrezati dojke, vaditi im oči i silovati ih, pri čemu su jednu žensku osobu rukama dodirivali po intimnim dijelovima tijela, dok je neutvrđeni pripadnik Teritorijalne obrane silovao drugu žensku osobu, a VII. okr. S.S. je, zajedno je s još dvojicom pripadnika Teritorijalne obrane zlostavljao M.M. tako što su mu žicom vezali ruke te ga prisilili da više sati tako vezane ruke drži iznad glave, od čega su mu

šake otekale i deformirale se, a potom su ga sva trojica tukla rukama, nogama i policijskim palicama po svim dijelovima tijela, tako da mu je lice bilo prekriveno krvlju, a cijelo tijelo modricama. Nadalje, kroz cijelo razdoblje zatočeništva VII. okr. S.S. u više je navrata tukao i ostale zatočenike, pri čemu je najviše zlostavljao A.B. i M.Č. ispitujući ih gdje su im sinovi, pa je tako jednom prilikom tukao M.Č., a A.B. naredio da pije "ustašku" krv koja je ovom curila iz razbijenog nosa. Potom su I. okr. S.P. i njegov zamjenik neutvrđenog dana krajem rujna ili početkom listopada 1991. godine donijeli odluku da se zatočenici likvidiraju, pa su zajedno s III. okr. M.P., IV. okr. Đ.S., V. okr. Z.R., VI. okr. Z.G. i X. okr. J.M. došli u zgradu milicije gdje je I. okr. S.P. naredio zapovjedniku Odjeljenja milicije Trpinja da im preda zatočenike radi odvođenja na strijeljanje. Nakon toga je I. okr. S.P. otključao zatvor te su pred zgradu milicije izveli sve zatočenike osim jedne ženske osobe, te su im se pridružili pripadnici milicije II. okr. M.A. i Z.V. te pripadnik Teritorijalne obrane Trpinja L.K. upravljajući radnim strojem "ULT", pa su svi zajedno uz prijetnju oružjem utjerali zatočenike u tovarni sanduk kamiona, odvezli ih do Bobotskog kanala te ih tamo ubili iz vatrenog oružja, prije čega im je II. okr. M.A. oduzeo zlatninu i novac, a nakon strijeljanja ih je L.K. radnim strojem "ULT" zatrpao u pripremljenu jamu, da bi II. okr. M.A. vrativši se u zgradu milicije nudio novac oduzet od zarobljenika prisutnim milicajcima, govoreći im "da ste samo vidjeli kako su im letile džigerice", te kako je sad osvetio svoga brata, a Z.V. kao potvrdu izvršenog strijeljanja nakon povratka u stanicu milicije, nudio im da pipnu cijev njegovog automata. Nadalje, da su u razdoblju od 15. do 19. studenog 1991. I. okr. S.P. i njegov zamjenik B.D. naredili pripadnicima Teritorijalne obrane Trpinja da pri tzv. čišćenju okupiranih dijelova vukovarskog naselja Borovo uhićuju civile i dovode ih u Trpinju, pa je tako 15. studenog 1991. nezakonito uhićeno dvanaest civila, odvedeno u dvorište kuće na Lipovačkom putu gdje su ih neutvrđeni pripadnici Teritorijalne obrane Trpinja zlostavljali udarajući ih kundacima pušaka i palicama po glavi i tijelu, pri čemu je jedan od njih stavio nož pod vrat Ž.K. i prijetio mu da će ga zaklati, nakon čega su ih odvezli kamionom u Trpinju pri čemu su ih cijelim putem tukli palicama. Nakon toga su uhićene žene zatvorili u zgradi Odjeljenja milicije u Trpinji i tu ih nastavili zlostavljati, pa je tako II. okr. M.A. jednu od uhićenih žena prilikom ispitivanja udario u vrat, pitajući je što je ona i gdje joj je sin, a kad mu je rekla da je Hrvatica, izvadio pištolj i zastrašivao je repetirajući ga, dok su I. okr. S.P. te B.D. i V.V. zajednički ispitivali i zlostavljali jednu žensku osobu i pri tom je tukli šakama po glavi iznudujući da prizna da je bila ustaški snajperist, da je ubijala teritorijalce i klala srpsku djecu, da bi je sljedećih dana višestruko silovali neutvrđeni pripadnici Teritorijalne obrane Trpinja, a V.V. joj gurao policijsku palicu u spolni organ sve dok nije prokrvarila. Potom su 19. studenog 1991. dok je kroz Trpinju prolazio konvoj ratnih zarobljenika i civila iz ratne bolnice u "Borovo Commerc", nasilno iz vozila izvukli teško ranjene civile F.J. i više drugih nepoznatih osoba te ih zatvorili u hangar VUPIKA-a u centru Trpinje, nakon čega su istog dana u večernjim satima po naredbi I. okr. S.P. i njegovog zamjenika zatočeni civili K.Ž., R.Ž. i F.J. odvedeni izvan sela u blizinu Bobotskog kanala, gdje su poubijani i zakopani. Također da je VII. okr. S.S. 15. rujna 1991. pošto je u Odjeljenje milicije u Trpinji od strane pripadnika teritorijalne obrane Trpinja s Lipovačkog puta priveden P.B., tijekom ispitivanja o njegovom sudjelovanju u obrani Vukovara, zajedno sa samozvanim četničkim vojvodom imena V, zlostavljao P.B. udarajući ga sat vremena šakama na različite načine po glavi i drugim dijelovima tijela i pri tom ga više puta rušio sa stolice, pri čemu je osoba imena V.

udario P.B. drškom bajuneta po glavi nanijevši mu ranu razderotinu iz koje je odmah potekla krv, a kad je P.B. počeo gubiti svijest od zadobivenih udaraca, iznijeli ga i bacili u drugu prostoriju u kojoj su se nalazili ostali zatočeniци. Potom, u razdoblju od početka listopada do početka studenoga 1991. godine u Trpinji, I. okr.S.P. i njegov zamjenik za vrijeme zatočeništva zarobljenih hrvatskih branitelja M.B. i P.B., prisiljavali na obavljanje najtežih fizičkih poslova tjerajući ih da golim rukama skupljaju raspadnute leševe na Trpinjskoj cesti, te ih psihički zlostavljali naredivši pripadnicima Teritorijalne obrane Trpinja da ih odvedu do obiteljske kuće B.D. na Trpinjskoj cesti i da tamo svojim tijelima obave ulogu detektora za razminiranje, pa su tako bili prinuđeni cijelo dvorište prehodati gustim cik-cak hodom, dok su ih iz zaklona na nišanu automatskog oružja držali neutvrđeni pripadnici Teritorijalne obrane Trpinja, dok je P.B. prilikom obavljanja prinudnih radova po kućama u Trpinji jednom prilikom doveden u kuću u kojoj su bili smješteni pripadnici srpskih paravojskih formacija, gdje su ga neutvrđeni pripadnici takozvanih Knindži skinuli do gola te ga plegli na stol, nakon čega je jedan od ovih "Knindži" uzeo u ruke motornu pilu i uz maksimalan broj obrtaja motora prinisio sječivo pile nogama, rukama i vratu prijeteći mu. Nadalje, da su 16. studenoga 1991. u Odjeljenju milicije Trpinja, II. okr. M.A. i B.D., zajedno s još nekoliko neutvrđenih pripadnika TO Trpinja, zajednički ispitivali zarobljenog hrvatskog branitelja Z.G., a kad su otkrili da je sudjelovao u obrani Vukovara, svi zajedno ga počeli nemilosrdno tući udarajući ga rukama, nogama i palicama, što je sve trajalo nekoliko sati, pri čemu ga je II. okr. M.A. tukao drškom metle, a B.D. mu zadao i udarac drškom noža u sljepoočnicu nanijevši mu ranu razderotinu koja je izazvala obilno krvarenje. Nadalje da su 19. studenoga 1991., I. okr. S.P. i njegov zamjenik, naredili sebi podređenim pripadnicima Teritorijalne obrane Trpinja da zaustave konvoj kojim su kroz Trpinju prevoženi u vukovarskom naselju Borovo zarobljeni hrvatski branitelji, pa je tako u večernjim satima toga dana iz sanitetskih kamiona JNA nasilno izvučeno više ranjenih branitelja, od kojih su većina bili nepokretni teški ranjenici, među kojima su bili V.L., M.G., L.G., pa su I. okr. S.P. i B.D. naredili da se svi zatvore u hangar VUPIK-a u centru sela, a zatim ih u hangaru i Odjeljenju milicije u Trpinji ispitivali o njihovom sudjelovanju u obrani Vukovara, pri čemu su neke od njih i zlostavljali, pa je tako IX. okr. M.K. batom za meso tukao nepoznatog branitelja po glavi nanoseći mu velike patnje, da bi tijekom noći 19. na 20. studenoga 1991 I. okr. S.P. i B.D. organizirali skupinu za likvidaciju zatočenih branitelja, nakon čega su ih, izuzevši V.L., odvezli radnim strojevima "ULT" do Bobotskog kanala i tamo ih pobili i zakopali, a kod prevoženja je VIII. okr. Ž.V. na križanju ulica Bršadinčić i Manojlove iz pištolja ubio L.G.

Ratni zločin u logoru Stajičevo-presuda Županijskog suda u Osijeku

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku od Županijskog suda u Osijeku zaprimilo je prvostupanjsku presudu kojom je po optužnici tog državnog odvjetništva, proglašen krivim okr. Z.S. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 godina. Radi se o postupku u kojem je sam okrivljenik zatražio obnovu postupka u kojem je već ranije bio osuđen u odsutnosti zbog tog kaznenog djela te je u ponovljenom postupku, sad u prisutnosti, ponovno osuđen.

Proglašen je krivim što je nakon okupacije Vukovara 18. studenoga 1991. od strane tzv. JNA i njoj pridruženih paravojskih postrojbi, postupajući protivno normama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, kao pripadnik tzv. JNA, prilikom odvođenja civilnih zarobljenika u sabirni centar skladišta "Velepromet" iz vukovarske bolnice, F.G. rekao da će svi oni biti strijeljani i zaklani, a R.M. uzeo 1.400,00 tadašnjih njemačkih maraka i neutvrđeni iznos tadašnjih dinara, a u krugu "Veleprometa" zajedno s J.R. najmanje pet-šest puta udario F.G.. Nadalje, da je neutvrđenog dana početkom 1992. godine u zarobljeničkom logoru Stajicevo, zajedno s J.R., u podrumu zapovjedništva logora rukama i nogama tukli F. G. dva-tri sata, pri čemu je F.G. povremeno gubio svijest i od udaraca nije mogao ustati te je odnesen u baraku.

Ratni zločin u Splitu i okolici-presuda Županijskog suda u Splitu

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu zaprimilo je 29. prosinca 2016. presudu Županijskog suda u Splitu protiv P.P. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, kojom je okrivljenik proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina.

Okrivljenik je proglašen krivim što je u razdoblju od 14. rujna 1991. do 28. siječnja 1992. na širem području Općina Splita, Trogira, Kaštela, Solina, Brača i Ploča, kao zamjenik zapovjednika Vojnog kompleksa "L." i zapovjednik I sektora Ratne luke "L.", zajedno s drugim pripadnicima tzv. "JNA", djelujući u sustavu vojne podčinjenosti i provodeći odluke i planove Generalštaba tzv. "Jugoslavenske narodne armije" iz Beograda o stvaranju tzv. "Velike Srbije", na teritoriju suverene i samostalne Republike Hrvatske, koji su sadržavali i potpuno opkoljavanje svih luka i gradova na Jadranskom moru, na teritoriju Republike Hrvatske, te uporabu sile i terora spram civilnog stanovništva i njegovoj imovini, postupao suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Tako je zapovijedao ili prenosio zapovijedi podčinjenima o opkoljavanju svih gradova i civilnog stanovništva na području Splita i okolice te primao zapovijedi i zapovijedao otvaranje vatre s vatrenih položaja po gradovima, naseljima i civilnom stanovništvu, koje zapovijedi su podčinjeni i izvršili na način da su najprije uplovljavanje ratnih brodova u vode splitsko-kaštelanskog akvatorija i okolice uz prijetnju, uporabom vatrene oružja, zabranili civilnom stanovništvu te uplovljavanje i isplavljanje brodova i drugih plovila iz luke i gradova. Potom su s ratnih brodova iz zrakoplova, iz 97. zrakoplovne brigade Mostar, topništvom iz Vojnog kompleksa "L." i vojarne "I.P.", u združenim akcijama iz različitog naoružanja i kalibra, otvarali vatru po gradovima i naseljima gađajući pri tom gospodarske, kulturne i druge civilne objekte, te o provedenim borbenim akcijama pravodobno izvješćivali nadređene i Generalštab tzv. "JNA" u Beogradu, što je imalo za posljedicu smrt tri osobe, a dvanaest osoba je tjelesno ozlijeđeno te ja nastupila imovinska šteta velikih razmjera.

Ratni zločini na području Pakraca i Zagreba-presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu zaprimilo je 13. veljače 2017. presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u postupku po ranije podignutoj optužnici protiv T.M., zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog po zapovjednoj odgovornosti iz članka 120. Osnovnog Krivičnog zakona Republike Hrvatske u vezi s

člankom 28. istog Zakona. Vrhovni sud Republike Hrvatske je prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika preinačio prvostupanjsku presudu u odluci o kazni osudivši T.M. na kaznu zatvora u trajanju od 7 godina.

Okrivljenik T.M. proglašen je krivim što je od 8. listopada do sredine prosinca 1991. godine, na području Zagreba i Pakračke Poljane, tijekom međunarodnog oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i oružanih snaga bivše JNA te naoružanih vojnih i paravojnih formacija pobunjenog srpskog stanovništva potpomognutih dragovoljcima iz ostataka bivše SFRJ, postupao protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava i to obnašajući dužnost savjetnika u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Naime, u okviru Ministarstva postojala je pričuvna postrojba, stacionirana u Pakračkoj Poljani i dijelom u Zagrebu, nad kojom je imao faktičnu ovlast, djelujući kao stvarni zapovjednik te postrojbe, ovlašten za izdavanje zapovjedi svojim podređenima i odgovoran za primjenu ratnih humanitarnih propisa međunarodnog prava o sigurnosti i zaštiti civila te iako je znao da njemu podređeni nezakonito postupaju neovlašteno lišavajući slobode, pljačkajući, zlostavljajući, mučeći, tjelesno povrjeđujući i ubijajući civilne osobe, nije poduzeo mjere da takva njihova nezakonita postupanja spriječi i suzbije već je pristao da njemu podređeni pripadnici postrojbe nastave s takvim radnjama kao i na njihove posljedice, pri čemu nisu bili upoznati i podučeni u svojim obvezama koje proizlaze iz normi međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, dajući time prešutno odobrenje pripadnicima postrojbe za takvo postupanje i za vrijeme kad nije bio prisutan na terenu. Uslijed takvih ponašanja su poznati i nepoznati pripadnici njemu podređene postrojbe kroz navedeno razdoblje nezakonito lišavali slobode, pljačkali, zlostavljali, mučili, tjelesno povrjeđivali i ubijali civilne osobe, pa su tako pripadnici postrojbe tijekom listopada i studenog 1991. godine, odvodili stanovnike šireg područja Pakračke Poljane, a neke doveli i iz Zagreba sa Velesajma, gdje je dijelom bila smještena logistika postrojbe, u prostorije društvenog doma, tamo ih nezakonito zatvarali, mučili i zlostavljali, a potom neke od njih i usmrtili, a kasnije ih zatvarali u jednu kuću u Međuriću i tamo nastavili s njihovim pljačkanjem, zlostavljanjem i ubijanjem. Osuđen je i da nije spriječio događaj kada su pripadnici postrojbe 7. prosinca 1991. oko 23 sata u Zagrebu, naoružani, došli u kuću vlasništvo M.Z. te kad je on istrčao iz kuće bježeći od njih, jedan od pripadnika postrojbe iz automatskog oružja s prigušivačem, ispalio u njega tri hica, nanijevši mu ozljede od kojih je odmah preminuo. Nakon ovog, pripadnici iste postrojbe koji su usmrtili M.Z., kombi vozilom kojim su se dovezli i koji je bio u posjedu te postrojbe, prisilno su odveli oštećenikovu suprugu i njihovu malodobnu kćerku na S. do planinarskog doma, koji je također služio za smještaj dijela postrojbe, iskopali jamu u blizini doma te, prethodno im vezavši ruke i stavivši poveze od tkanine preko očiju i usta, doveli do jame, usmrtili hicima iz automatskog oružja, a potom tijela prekrili zemljom i smećem.

Ratni zločin u Ličkom Čitluku-presuda Županijskog suda u Zagrebu

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu zaprimilo je presudu Županijskog suda u Zagrebu od 6. ožujka 2017., po ranije podignutoj optužnici protiv J.M. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. Osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine.

Okr. J.M. proglašen je krivim što je u rujnu 1993. godine, tijekom vojne akcije "Džep 93" na području Ličkog Čitluka, za vrijeme trajanja oružanog sukoba Hrvatske vojske i srpskih paravojskih formacija na području Republike Hrvatske, kao pripadnik 9. gardijske brigade Hrvatske vojske, protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, nakon što je iz podruma kuće na navedenom području izvedena nepoznata ženska osoba starije životne dobi, u nju zajedno s još jednim neutvrđenim pripadnikom iste postrojbe, pucao iz svog osobnog naoružanja i na taj je način usmrtio.

Ratni zločin u Lori-presuda Županijskog suda u Splitu

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu, po ranije podignutoj optužnici, zaprimilo je presudu Županijskog suda u Splitu od 24. travnja 2017. protiv I. okr. T.V., II. okr. A.G., i III. okr. A.B. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, te je prvookrivljenik osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina, a II. i III. okrivljenici na kazne zatvora u trajanju od po 8 godina zatvora.

Proglašeni su krivima što su u razdoblju od ožujka do kolovoza 1992. godine u Splitu i to T.V. kao zamjenik zapovjednika vojno-istražnog centra u sastavu 72. bojne vojne policije Hrvatske vojske, u naravi vojnog zatvora Lora u Splitu, a A.G. i A.B. kao stražari u navedenom zatvoru, zajedno s T.D. kao zapovjednikom vojno-istražnog centra Lora i E.B., stražarom u navedenom zatvoru, te zajedno s neutvrđenim osobama u vojno-istražnom centru, odnosno vojnom zatvoru Lora u kojem su bili zatočeni ratni zarobljenici zarobljeni kao pripadnici tzv. JNA i srpskih paravojskih formacija u oružanom sukobu s postrojbama Hrvatske vojske, T.V. zajedno s T.D. u navedenom svojstvu dopuštali njima podređenim stražarima, te drugim vojnim i civilnim osobama, kojima su dozvoljavali ulaz u zatvor da se prema zatočenim ratnim zarobljenicima ponašaju vrijeđajući njihovo ljudsko dostojanstvo i osobito ih ponižavali, psihički i fizički zlostavljali, mučili i tjelesno kažnjavali, sve i do usmrćenja nekih od njih, te i sami u tome sudjelovali, a A.G. i A.B. s E.B. postupali na opisani način, a što je protivno odredbama ratnog prava. Tako su, kroz navedeno razdoblje T.V. s T.D., te po njihovu dopuštenju neutvrđeni stražari i druge vojne osobe, a A.G. i A.B. s E.B., tijekom svibnja i lipnja, posebno zatvorenike iz tzv. bloka C u kojem su bili smješteni zarobljenici koji nisu bili evidentirani, učestalo premlačivali udarajući ih nogama, šakama, gumenim i bejzbol palicama, pa među njima i one koji su već dovedeni ozlijeđeni, a neke ozlijedili i iz vatrenog oružja, pa ih priključivali preko štipalica koje su im stavljali na ušne školjke i spolni organ na tzv. poljski telefon puštajući jake udare inducirane struje, gurali im pištolj u usta prijeteci im da će ih ubiti, odvodili na lažna strijeljanja, šmrkovima ih polijevali vodom pod velikim pritiskom ciljajući u već ozlijeđena mjesta na tijelu, prisiljavali ih na bludne radnje, da jedni druge tuku, da ulaze u pasje kućice i laju te da klečeći ustima kupe otpatke po dvorištu, zadavši im na opisani način više, pa i teških tjelesnih ozljeda u vidu višestrukih prijeloma kostiju, prostrijelnih rana, razderotina, krvnih podljeva po glavi i cijelom tijelu, te značajne promjene psihičkog zdravlja uslijed pretrpljenog straha, a od zadobivenih ozljeda preminuli su D.J., B.V. i V.S.